

Östersjödjudisk **BULLETIN**

NR 6 • 2024

Chanukafirandet är mycket populärt bland stora och små församlingsmedlemmar i Tallinn.
Foto: A. Dusman.

Ordföranden Anna Nachman har ordet

Anna Nachman

ATT SKRIVA LEDARE ÄR ATT SIA. Hur vet vi vad som händer i framtiden? Ofta kan man gissa sig till ungefär vad som ska ske, men nu befinner vi oss i en tid när det är extra svårt. Är Trump eller Harris bäst för världens judar? Eldupphör och fred i Israel eller fortsatt krig i hela regionen? Ukraina fritt eller vidare strider? Jag vet inte. Vad jag däremot vet är att mörkret har lagt sig över oss, liksom kylan. När det

blir mörkt och kallt kurar vi ihop oss hemma, plockar fram ljusstaken för chanuka och tänder ljusen. När antisemitismens vindar piskar är det extra viktigt att fortsätta våga vara jude, åtminstone mellan hemmets fyra väggar. Vågar man lite mer så ställer man ljusstaken i fönstret, väl synlig.

När jag ställer min chanukia i fönsterkarmen sänder jag alltid en tanke till Rachel Posner, rabbin Akiva Posners fru. Det var hon som i den lilla tyska staden Kiel i december 1931 ställde sin chanukia i fönstret och tog en bild. Paret Posners bostad låg mitt emot nazisternas högkvarter, där en stor hakkorsflagga vajade. På baksidan av fotografiet skrev hon sedan att "flaggan säger Död åt Judah men ljusen svarar 'Judah ska leva för evigt.'" Familjen Posner lyckades 1933 fly Tyskland och ta sig till dåvarande Palestina. Både

fotografiet och ljusstaken sparades för eftervärlden och kan beskådas på Yad Vashem.

I dag möts vi av en antisemitism som har antagit en ny form. Hydran har fått ännu ett vrålande huvud. Men vi gör som vi alltid har gjort, samlas och tänder ljusen, sjunger lite, äter latkes och annan oljig mat. När alla har gått hem kommer jag som alltid att försöka städa bort flottet som har skvätt runt stekpannan och på golvet, både lite irriterad och lycklig. Och jag kommer samtidigt att tänka på alla andra judiska mammor över hela världen som gör det jag gör. En gång stod säkert även rabbinessan Posner och gnodde i köket. Jag tycker om att tänka så, att gå ut ur min egen bubbla och se att vi alla hänger ihop, att vi gör ungefär samma saker, tänker liknande tankar, gläder oss och gråter åt ungefär detsamma.

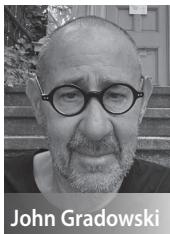
En sak som gläder mig är att när jag bidrar med några kronor så att sämre bemedlade judar i våra grannländer också kan fira chanuka, så väver jag en väv som inte ens den där hydran kan rå på.

Glädjande är också att nu i vinter ska över två hundra seniorer från Estland och Lettland få åka på Golden Age camp på en spa-anläggning i estniska Pärnu. Där ska de i fem dagar umgås och koppla av, få medicinsk behandling och fira chanuka.

Jag önskar alla Chanuka sameach och trevlig helg till alla som firar andra helger, och på olika vis tänder ljus i mörkret!

Projekt i Lettland förebygger demens – hjälp oss att hjälpa

TEXT: JOHN GRADOWSKI

John Gradowski

ATT STÄRKA MINNET och förebygga åldersrelaterade sjukdomar, som exempelvis demens, är av yttersta vikt för äldre människor. Därför har Rigas judiska församling tillsammans med ekonomiskt bidrag från Östersjöjudiskt Forum implementerat ett projekt som riktar sig direkt till de mest utsatta personerna i Lettland.

Hesed, den sociala sektionen i Lettland, organiserar särskilda träffar som syftar till att bevara och förbättra minnet. Träffarna hålls både öga mot öga och på nätet. Näträffarna anordnas särskilt för de som bor i andra städer – Daugavpils, Liepaja och Rezekne – än i huvudstaden Riga.

Projektet fokuserar på att öva upp kognitiva funktioner som minne, uppmärksamhet, tankeförmåga och perception. Men det är lika viktigt att engagera seniorerna i fysiska aktiviteter.

Under träffarna arbetar vanligtvis flera specialister med

seniorerna – musik-, fysio- och konstterapeuter samt psykologer.

Specialister utarbetar material för varje träff, material som är individuellt anpassat för varje deltagare utifrån dennes förmåga.

Hesed utvecklar ständigt nya strategier för att nå så många som möjligt. Sedan i somras hämtas och lämnas de som av fysiska skäl inte kan ta sig till den sociala sektionens lokaler, med bil. För dessa klienter innebär detta i stort sett det enda tillfället att få klä upp sig och socialisera med andra människor.

Hesed kan se märkbara förbättringar vad gäller deltagarnas emotionella status, beteende och interaktion.

Genom att stödja detta projekt kan Östersjöjudiskt Forum medverka till att de mest sårbara och utsatta får en meningsfull tillvaro och som ger dessa pensionärer möjlighet att bibehålla den mentala hälsan och reducera känslan av isolering och ensamhet.

Tillsammans kan vi göra deras liv betydelsefullt. Ditt stöd behövs! Tack.

Vi stödjer Östersjöjudiskt Forums arbete för en bättre livskvalitet för behövande judar i Baltikum – nu också för judar i Ukraina och på flykt i angränsande länder

CHANNA OCH HANS KRAITSIK	HJÄLPSAMHETSFÖRBUNDET RODEF CHESED		FAMILJEN NACHMAN	DAFKEDAMERNA
THOMAS BAB KONSULT	BETALD ANNONSPLATS		ALICE OCH FELIX BRAKL	FAMILJEN IRENE OCH THOMAS MORNE
DINELLJOHANSSON	LLM CONSULTING GMBH	TTI SUCCESS INSIGHTS	LUNCHGRABBARNA	
STIFTELSEN CLAS GROSCHINSKYS MINNESFOND	GUNILLA OCH WERNER GUTERS STIFTELSE	BJÖRKSTÉN KARIN & BENGT	RUT MILCHNER	MARLOW
MIJESI			LISA OCH FIMA SZUGALSKI	COMBINA GROUP AB

Vi har plats för fler stödjare. Från 500 kr/nr. Kontakta vårt kansli.

Besök vår hemsida www.ostersjojuidisktforum.se och följ oss på Facebook: www.facebook.com/balticjewishforum/.

Ansvarig utgivare

Anna Nachman
Östersjöjudiskt Forum
Baltic Jewish Forum
Sweden

Redaktion

Anna Nachman
Thomas Bab
Dina Markovich
John Gradowski
Rut Milchner
Ludvig Köhler

Adress

Östersjöjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Telefon

08-664 53 38

Facebook:

www.facebook.com/balticjewishforum/

E-post & Hemsida

bj.f@telia.com
<http://www.ostersjojuidisktforum.se>

Medlemsavgift 2024

250 kr/år, 100 kr/år för dig under 26.

Bankgiro 5036-6822, SWISH 1232138899

Den ideella föreningen Östersjöjudiskt Forum fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till behövande judar och judiskt liv i Baltikum, ofta i samarbete med svenska och internationella hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Parallellt med detta bekämpas alla former av antisemitism.

ISSN 1403-5685

Citera oss gärna – men ange källan!

Tryck

Katalogia AB, Solna

Omslag: Chanukafrändet är mycket populärt bland stora och små församlingsmedlemmar i Tallinn.

Foto: A. Dushman.